

Új dráma, új színpad

A magyar avantgárd színházi kísérletei

Kiállítás a Bajor Gizi Színházmúzeumban

2017-ben a Petőfi Irodalmi Múzeum és tagintézményei három kiállítással ünneplik Kassák Lajos születésének 130. és halálának 50. évfordulóját, melyek *KASSÁKIZMUS* főcímmel az izmusok korát mutatják be Kassák Lajos 1920-as évekbeli munkásságával a középpontban.

A huszadik század elejének avantgárd mozgalmai fellázkodtak a művészet hagyományos formái és intézményei ellen. Programjuk a régi művészet tagadása és az új művészet lehetőségeinek keresése volt. A magyar avantgárd mozgalom centrumában Kassák Lajos és az általa szerkesztett folyóiratok álltak az 1910-es és 1920-as években. Kassák azonban nem tűzött egyetlen izmust sem a lobogójára a nemzetközi áramlatokból. Elsősorban a futurizmus, expresszionizmus, dadaizmus és konstruktivizmus jellegzetes vonásaiból alakította ki saját művészetét. Kassák a *MA* című folyóiratával saját mozgalmat és intézményt hozott létre. Mivel nem adott nevet saját munkásságának, mozgalmát kassákizmus néven, a személyével azonosították.

A Petőfi Irodalmi Múzeum – Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet *Új dráma, új színpad – a magyar avantgárd színházi kísérletei* című kiállítása a Bajor Gizi Színházmúzeumban a Kassák-kör kevésbé ismert színpadi munkásságát mutatja be.

A színház a kezdetektől fontos kérdés volt Kassák folyóirataiban és a körjük épült „mozgalomban” egyaránt. A kiállítás négy tematikus egységen keresztül mutatja be a magyar avantgárd korai színpadi kísérleteit. A budapesti időszaktól Simon Jolán bécsi dadaista előadástjein és a mechanikus-konstruktivista színpadi kísérleteken keresztül egészen a lehangosabb

► A Zöld Szamár Színház plakátja

► A kiállítás részlete

► Molnár Farkas: Két alak

reakciókat kiváltó budapesti avantgárd színpadi kísérletig, a Palasovszky Ödön, Hevesy Iván és Bortnyik Sándor által létrehozott Zöld Szamár Színház 1925-ös előadásáig. Bemutatják Palasovszky és Kassák kapcsolatát, az előadások létrehozóinak avantgárd színházi előtörténetét. Kísérletet tesznek a Zöld Szamár Színház előadásának minél pontosabb rekonstrukciójára.

A kiállítás kurátorai Galács Judit, Sasvári Edit és Szeredi Merse Pál, a látványterveket Rudas Klára és Pálkás Bence György készítette.

A kiállítás 2018. 02. 25-ig tekinthető meg.

KÁRPÁTI IMRE

► Kassák Lajos: Dísletterv